

DECIZIE

05 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Valentina Clevadî, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Valentina Mîrza, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Mîrza împotriva lui Pavel Mîrza și Inga Mîrza cu privire la recunoașterea nulității testamentului, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2014, prin care a fost respinsă cererea Valentinei Mîrza privind repunerea în termen a apelului și a fost restituit apelul declarat de Valentina Mîrza ca fiind depus înafara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 21 iunie 2012, Valentina Mîrza a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Pavel Mîrza și Inga Mîrza cu privire la recunoașterea testamentului nul.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că după decesul mamei Sofia Catalinicova produs la 12 mai 2012 a rămas apartamentul nr.57 situat pe str. Calea Ieșilor 109, mun. Bălți, bun care a intrat în masa succesorală. Se consideră moștenitor legal după decesul mamei sale. La momentul actual a aflat că încă în anul 2006 mama ei a lăsat testament copiilor reclamatei - Mîrza Pavel și Mîrza Inga. Despre testamentul dat ea nu a cunoscut, însă în timpul cînd mama era în viață, acesta spunea că apartamentul îi va rămînea ei. Menționează faptul că ea a locuit împreună cu mama sa, o întreținea și tot ea a înmormîntat-o. Ceilalți copii nu au participat la întreținerea ei. Mama ei stătea la evidență la medicul psihiatru, fapt confirmat prin extras. În anul 2012 Mîrza Valentina a fost nevoită să se adreseze în judecată cu cerere despre declararea incapacității mamei sale pentru a forma tutela, dosarul fiind încetat pe motivul decesului mamei. Consideră că mama sa a semnat testamentul în stare de incapacitate.

Solicită Valentina Mîrza recunoașterea nulității testamentului nr.4724 din 12 aprilie 2006.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 05 iunie 2013 acțiunea Valentinei Mîrza a fost respinsă.

La 25 iunie 2013, Pavel Mîrza și Inga Mîrza s-au adresat cu cerere suplimentară în judecată solicitînd emiterea unei hotărîri suplimentare de încasare a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 22 iulie 2013 cererea lui Pavel Mîrza și Inga Mîrza a fost respinsă.

La 02 august 2013, avocatul reclamantei Valentina Mîrza, Liubovi Guțu a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți din 05 iunie 2013.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2014 apelul declarat de avocatul Guțu Liubovi în interesele recurentului Mîrza Valentina a fost restituit.

Instanța de apel în motivarea soluției ei a constatat că cererea de apel a fost semnată și depusă de avocatul Guțu Liubovi, care nu a fost împuternicit de a depune cerere de apel conform prevederilor art.81 CPC, împuterniciri menționate expres, sub sancțiunea nulității în mandatul avocațial.

La 12 martie 2014, avocatul Guțu Liubovi în interesele recurente a declarat recurs împotriva încheierii Curții Apel Bălți din 20 februarie 2014, solicitînd casarea încheierii nominalizate.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2014 a fost respins recursul declarat de avocatul Liubovi Guțu în interesele recurente Valentina Mîrza.

La 23 iulie 2014, Valentina Mîrza a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe din 05 iunie 2013, cerînd repunerea în termen a cererii de apel și casarea hotărîrii primei instanțe cu remiterea dosarului spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2014 a fost respinsă cererea Valentinei Mîrza privind repunerea cererii de apel în termen și a fost restituit apelul declarat de ultima ca fiind depus înafara termenului legal.

La 02 octombrie 2014, Valentina Mîrza a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel din 22 septembrie 2014, cerînd admiterea acestuia casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurenta Valentina Mîrza a indicat că încheierea instanței de apel este emisă ilegal.

Menționează că instanța de apel greșit a concluzionat că aflarea ei la muncă peste hotarele țării la momentul emiterii hotărîrii și aflarea avocatului său în concediu anual nu sunt motive întemeiate pentru restabilirea termenului de atac.

Consideră că avocatul ei a depus cererea de apel în termen, la 02 august 2013, iar apelul a fost restituit doar la 06 februarie 2014 din motiv că avocatul nu avea împuterniciri. Instanța de apel trebuia să îi acorde termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Consideră că a avut toate împuternicirile, iar mandatul avocațial a fost semnat de către Mîrza Valentina.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Recurenta s-a conformat prevederilor legale și recursul declarat la 02 Octombrie 2014 este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă materialele cauzei, prin încheierea din 22 septembrie 2014, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea Valentinei Mîrza de repunere în termen a cererii de apel și a restituit cererea de apel depusă de Valentina Mîrza împotriva hotărârii primei instanțe.

Instanța de recurs constată că concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Valentina Mîrza în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului este justificată.

În susținerea opiniei date se vor reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC care direct prevăd că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin prisma normelor enunțate, la caz se constată că la 02 august 2013 avocatul reclamantei Liubovi Guțu a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 05 iunie 013.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 06 februarie 2014, apelul declarat de avocatul Liubovi Guțu în interesele apelantei Valentina Mîrza a fost restituit ca fiind depus de o persoană fără împuterniciri.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 07 mai 2014 a fost respins recursul declarat de avocatul Liubovi Guțu în interesele recurente Valentina Mîrza.

La 23 iulie 2014 Valentina Mîrza a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe din 05 iunie 2013 solicitînd repunerea în termen, invocînd că la momentul pronunțării hotărârii primei instanțe se afla la muncă în Italia, iar primul apel a fost depus de reprezentantul ei la 02 august 2013 și numai în cadrul ședinței din 20 februarie 2014 a fost stabilit că avocatul ei nu are împuternicirile stabilite conform legii.

Prin urmare, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea de la 06 iunie 2013, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 06 iulie 2013, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

În conformitate cu art. 113 al. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În speță se constată că, contrar normelor procedurale enunțate, Valentina Mîrza a depus cererea de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți din 05 iunie 2013 numai la 23 iulie 2014 (f. d. 174), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Este de remarcat că instanța de apel, având în susținere dispozițiilor art. 116 CPC, care prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, corect a respins cererea cu privire la repunerea apelului în termen.

Aceasta deoarece, după cum a reținut și instanța de apel, Valentina Mîrza, odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu au invocat nici un motiv întemeiat întru justificarea omiterii termenului și nici nu au făcut, prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Mai mult, Valentina Mîrza prin reprezentantul său Liubovi Guțu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe și anterior, la 02 august 2013, care a fost restituit ca fiind depusă de o persoană neîmputernicită, fără a solicita repunerea în termen, fapt ce generează și respingerea argumentului invocat în recurs că termenul de depunere a apelului a fost omis de Valentina Mîrza din motivul că ea era plecată peste hotarele țării la munca și numai la 20 februarie 2014 a fost stabilit că avocatul nu are împuterniciri legale.

Pe cale de consecință se va remarca că Valentina Mîrza, având la cunoștință despre soluția primei instanțe, or aceasta după cum s-a constatat la caz a fost în cunoștință de cauză despre acțiunea intentată în instanța de judecată de ea, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), și de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanțe, fapt însă ignorat de recurenți, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

Prin urmare, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Astfel fiind, se constată ca fundamentată soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii Valentinei Mîrza cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cererii de apel, declarată împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 05 iunie 2013, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurenți sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Valentina Mîrza.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 22 septembrie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Valentinei Mîrza împotriva lui Pavel Mîrza și Inga Mîrza cu privire la recunoașterea nulității testamentului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,  
judecătorul  
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Valentina Clevadi

Ion Corolevschi